

Livets omskiftelser

Ugens vers

"Retfærdighed går foran ham, og fred følger i hans spor" (Sl 85,14).

Introduktion

Livet er fyldt af omskiftelser. Der sker hele tiden forandringer. Det eneste, der ikke ændres, er det faktum, at alt forandres. Forandring er en fast del af vores tilværelse. Selv de fysiske love ser ud til at lære, at der eksisterer forandring selv på de mest grundlæggende områder af vores virkelighed.

Ofte sker forandringer uventet. Vi lever i vores normale rutine, og pludselig, på et øjeblik, ændres alt, og vi er totalt uforberedte.

På andre tidspunkter kan vi på forhånd se, at der kommer ændringer. Vi får advarsler og tegn, der indikerer, at der kommer forandringer. Når det er tilfældet, er det klogt at begynde at forberede sig på det, der kommer i den grad, det er muligt. Mange af disse forandringer er store: ægteskab, børn, alderdom og ikke mindst døden.

Og vi lever ikke isoleret. Det betyder, at forandringer i vores liv også vil få stor indflydelse på vores familiemedlemmer. Og forandringer i vores familier får indvirkning på hvert enkelt familiemedlem.

I denne uge skal vi se på nogle af de forandringer, der før eller senere på en eller anden måde rammer de fleste af os, og hvordan disse forandringer indvirker på familielivet.

Ugens tekster

- 1 Kor 10,1-13
- 1 Mos 2,24
- 1 Kor 13,4-8
- 1 Sam 1,27
- Sl 71
- 1 Kor 15,24-26

Uforberedt

En ting må man lade Bibelen. Den forsøger ikke at forskønne menneskelivets virkelighed. Tværtimod afslører den livet i al dets barskhed og til tider rene og skære smerte og fortvivlelse. Med undtagelse af de første få sider i Bibelen og de afsluttende i Åbenbaringsbogen maler Guds Ord et trist billede af menneskeheden. Paulus overdrev ikke, da han skrev: "alle har syndet og har mistet herligheden fra Gud" (Rom 3,23).

1 Kor 10,1-13

Hvilke advarsler, men også hvilke løfter, finder vi her?

Mange af vores handlinger er ganske enkelt den måde, vi reagerer på forandringer. Vi møder hele tiden forandringer; udfordringen for os som kristne er at reagere på dem med tro, idet vi stoler på Gud og viser tillid gennem lydighed, selvom vi fristes til ikke at gøre det.

"Den største mangel i denne verden er manglen på mænd – mænd, der ikke vil lade sig købe eller sælge, mænd, som i deres inderste sjæl er tro og ærlige mænd, der ikke er bange for at kalde synden ved dens rette navn, mænd, hvis samvittighed er lige så trofast over for pligten som magnetnålen over for polen, mænd, der vil holde fast ved det rette, om så himlene skulle styrte sammen" (Ellen White, *Uddannelse*, s. 57). Disse ord var lige så sande for det gamle Israel, som de var på Ellen Whites tid, og de er også sande for os i dag.

ApG 5,1-10
1 Mos 16,1-2.5-6
Matt 20,20-22

Hvilke fejl begik menneskene i disse tekster, da de stod over for forandringer, og hvad kan vi lære af deres fejl?

Forandringer kommer, og de medfører ofte fristelser, udfordringer og til tider også frygt. Det er derfor vigtigt, at vi er iført den åndelige rustning, så vi kan møde dem på den rette måde. Og uanset om disse forandringer kommer uventet, eller de kun er den typiske del af tilværelsen, har vi brug for at være forberedt på, hvad der kommer, både det synlige og det usynlige.

Forberedelse til ægteskab

En af de største forandringer for et menneske er at blive gift. Men alle bliver selvfølgelig ikke gift. Jesus, vores største eksempel, blev det for eksempel ikke. Og mange andre bibelske personer gjorde det heller ikke.

Men mange bliver gift, og derfor er Bibelen ikke tavs, når det gælder ægteskabet, som er en af de største forandringer i livet.

Det første sociale arrangement, der omtales i Bibelen, er ægteskabet. For Gud er ægteskabet så vigtigt, at de samme ord, han sagde til Adam og Eva om ægteskabet, findes tre andre steder i Bibelen. "Derfor forlader en mand sin far og mor og binder sig til sin hustru, og de bliver ét kød" (1 Mos 2,24; se også Matt 19,5; Mark 10,7; Ef 5,31). Disse tekster fortæller os, at når et menneske indgår ægteskab, skal det allervigtigste personforhold i dets liv være forholdet til ægtefællen. Det skal også være vigtigere end forholdet til deres forældre. En af grundene til, at ægteskabet mellem en mand og en kvinde betyder så meget for Gud, er at det er et billede på det forhold, der eksisterer mellem Guds søn, Jesus, og menigheden, hans brud (Ef 5,32).

Når man opfører et hus, er det vigtigt at standse op og beregne udgifterne (Luk 14,28-30); hvor meget mere bør man ikke gøre det, når man opretter et hjem? Et hus bygges af mursten og cement, jern og træ, ledninger og glas. Men hvad der bygger et hjem op, behøver ikke være materielt.

1 Kor 13,4-8
Gal 5,22-23

Nævn nogle egenskaber, der er vigtige for alle sider af tilværelsen, men i særlig grad for dem, der forbereder sig på at blive gift.

Ægteskabsforberedelser må begynde med os personligt og individuelt. Men samtidigt må vi nøje betragte vores kommende ægtefælle for at se, om vedkommende vil komplementere os på en god måde. Er han/hun en samvittighedsfuld arbejder (Ordsp 24,30-34)? Har han/hun et hidsigt temperament (Ordsp 22,24)? Har vi den samme tro (2 Kor 6,14-15)? Hvad synes min familie og mine venner om min kommende ægtefælle (Ordsp 11,14)? Lægger jeg kun vægt på følelser, eller er min tro vigtigst (Ordsp 3,5-6)? Svarene på disse spørgsmål kan betyde en lykkelig eller en bedrøvelig fremtidig tilværelse.

Til at
tænke over

Tænk over nogle gode ægteskaber. Hvilke principper ser du, som også kan anvendes i andre relationer end ægteskabet?

Forberedelse til at blive forældre

Meget få ting vil ændre vores liv mere end et barns fødsel. Intet i familien kan eller vil derefter forblive det samme.

"Som pile i krigerens hånd er sønner, man får i sin ungdom. Lykkelig den mand, der fylder sit kogger med dem; de bliver ikke til skamme, når de taler til deres fjender i porten" (Sl 127,4-5).

Børn ankommer ikke med en brugsanvisning, der fortæller forældrene alt det, de skal gøre for at tage sig af dem, eller hvordan de kan opdage de problemer, der måtte opstå. Selv erfarne forældre bliver af og til bragt i vildrede ved nogle af deres børns handlinger, ord eller holdninger.

Ligeså vigtigt som det er at forberede sig til ægteskabet, ligeså vigtigt er det for dem, der håber på at blive forældre, at de forbereder sig til dette fantastiske ansvar.

Disse beretninger handler om specielle fødsler, men de indeholder nogle principper, som alle vordende forældre kan lære noget af.

1 Sam 1,27
Dom 13,7
Luk 1,6.13-17.
39-55.76-79

Tænk, hvilket fantastisk ansvar og muligheder, disse forældre havde. Tre af dem blev forældre til profeter og ledere i Israel, et af børnene blev forløber for den lovede Messias, og et af børnene var Kristus selv.

Selv om vores børn ikke er udpeget til at blive profeter, bør forældre alligevel forberede sig på denne radikale forandring i deres liv. "Hvis hun inden sit barns fødsel er selvforkælende, hvis hun er selvvisk, utålmodig og krævende, vil disse karaktertræk genspejles i barnets temperament. Mange børn har i fødselsgave modtaget en næsten uimodståelig tendens til det onde" (Ellen White, *The Adventist Home*, s. 256).

Til at
tænke over

Hvad kan vi gøre for at udøve vores ansvar på den mest gudfrygtige måde, enten det er børn eller andre mennesker, vi har ansvar for?

Forberedelse til alderdommen

"Vore leveår kan være halvfjerds, eller firs, hvis kræfterne slår til, men al deres stolthed er elendighed og ulykke; hastigt går det, så flyver vi bort" (Sl 90,10). Disse ord fra Moses minder os om livets ubønhørlige gang. Som årene kommer og går, begynder vi at se og mærke forandringer i vores krop. Vores hår bliver gråt eller falder af; vi begynder at blive langsommere; og småskavanker bliver en del af vores hverdag. Hvis vi er gift og har børn, kan det være, at vores børn selv får børn, og vi kan glæde os over børnebørn. De tidligere faser i vores liv har hjulpet os til at forberede os til denne sidste fase.

Sl 71

Hvad lærer denne salme os om ikke kun at forberede os til alderdommen, men til livet i al almindelighed?

I salme 71 er salmisten en ældre person, som oplever udfordringer i livet, men som er lykkelig, fordi han altid har sat sin lid til Gud. I generelle vendinger deler denne salmes forfatter tre vigtige lektier, han har lært, mens han bevægede sig frem imod denne fase i livet.

1. Personligt kendskab til Gud. Lige fra ungdomstiden (Sl 71,17) var Gud salmistens sikre tilflugt (71,1.7) og frelser (71,2). Gud er hans klippe og borg (71,3), hans håb og tilflugt (71,5). Han taler om Guds store gerninger (71,16-17), hans styrke og magt (71,18) og alle de store ting, han har gjort (71,19). Han udbryder: "hvem er som du, Gud?" (71,19). De daglige samtaler med Gud, mens vi studerer hans ord og standser op og tænker over alt det, han gør for os, vil gøre vores erfaring med ham stadig dybere.

2. Gode vaner. Sunde spisevaner, motion, vand, sollys, hvile, etc. vil hjælpe os til at nyde livet længere og bedre. Læg specielt mærke til, hvordan salmisten henviser til vanen med at have tillid (71,3), lovsyng (71,6) og håbe (71,14).

3. Passion for Guds mission. Personen i salme 71 så ikke frem til at være doven på sine gamle dage. Selv i alderdommen fortsatte han med at prise Gud (71,8) og fortælle andre om ham (71,15-18).

Hvis du er ældre, tænk over nogle af fordelene ved at være det. Hvad har livet lært dig, som du kan dele med dem, der er yngre?

Til at
tænke over

Forberedelse på at dø

Medmindre vi lever, når Jesus kommer igen, er der en forandring, som vi alle kan forvente, nemlig den allerstørste forandring fra liv til død. Sammen med ægteskab og fødsel har ingen forandring større indvirkning på familien end et familiemedlems død.

1 Kor 15,24-26

Hvad lærer disse vers os om døden?

Mange gange kommer døden uventet og tragisk. Hvor mange mænd, kvinder og til og med børn vågner om morgenen kun for at lukke deres øjne inden solnedgang, ikke kun for at sove, men i døden. Eller vi vågner om morgenen, men inden solnedgang har vi mistet et familiemedlem.

Ud over at sikre os, at vi i troen er forbundet med Kristus og hele tiden dækket med hans retfærdighed (se Rom 3,22), kan vi ikke forberede os til en død, vi ikke forventer, hverken vores egen eller en af vores kære.

Men hvad ville du gøre, hvis du vidste, at du kun havde nogle få måneder igen at leve i? Vi ved aldrig med sikkerhed, hvornår døden vil indtræffe, men vi kan vide, hvornår vi nærmer os afslutningen på vores liv. Det er derfor vigtigt at forberede både os selv og vores familie på det uundgåelige.

1 Kong 2,1-4

Det er nogle af de sidste ord, som David udtalte til sin søn Salomo. Hvilke lærdomme kan vi hente herfra om at forberede sig til døden, både for os selv og vores familiemedlemmer?

Til at tænke over

Ved første øjekast kunne vi sige: *Hvor hyklerisk!* David, som myrdede Urias efter at have gjort hans kone gravid i en udenomsægteskabelig affære (se 2 Sam 11) opfordrer sin søn til at vandre ad Herrens veje. På den anden side var det måske lige netop på grund af denne synd og de frygtelige konsekvenser, det medførte, der gjorde Davids ord så stærke. Han forsøgte uden tvivl på sin egen måde at advare sin søn mod den dumhed, som havde medført så meget sorg. David lærte på den svære måde nogle vanskelige lektier om, hvad synden koster, og han håbede utvivlsomt at skåne sin søn for den samme sorg, som han selv havde erfaret.

Til videre studium

Når vi læser beretningen om Israel i ørkenen og de store forandringer, de oplevede, kan vi se en tirade af fejltagelser, de begik på trods af den ekstraordinære åbenbaring af Guds kærlighed og magt. Lige før Israel endelig skulle gå ind i det lovede land og dermed opleve endnu en forandring, sagde Moses til dem "I har selv set, hvad Herren gjorde ved Ba'al-Peor; hver eneste, der fulgte Ba'al-Peor, udryddede Herren din Gud af din midte, mens alle I, som holdt fast ved Herren jeres Gud, er i live i dag. Se, nu lærer jeg jer love og retsregler, sådan som Herren min Gud har befalet mig; dem skal I følge i det land, som I skal ind og tage i besiddelse. I skal følge dem omhyggeligt! Så vil andre folk få øjnene op for jeres visdom og indsigt, for når de hører om alle disse love, vil de sige: 'Hvor dette store folk dog er et klogt og forstandigt folk!' Hvor er det folk, det være sig nok så stort, der har sin gud så nær, som vi har Herren vor Gud, hver gang vi råber til ham? Og hvor er det folk, det være sig nok så stort, der har så retfærdige love og retsregler som hele denne lov, jeg i dag lægger frem for jer? Men tag dig i agt, og pas godt på, at du ikke glemmer, hvad du selv har oplevet; det må ikke gå dig af minde, så længe du lever. Fortæl det til dine sønner og dine sønnesønner" (5 Mos 4,3-9). Det er vigtigt, at vi ikke glemmer, hvad Herren har gjort for os. Og den bedste måde ikke at glemme det er at undervise dem, der kommer efter os, om det. Læg også mærke til, hvor centralt familien står i alt dette. Israelitterne skulle undervise deres børn om deres historie og Guds love. Og deres synd ved Peor kunne om noget ødelægge familielivet. "Den forbrydelse, som bragte Guds dom over Israel, var tøjlesløshed. Kvinders pågaaenhed for at fange sjæle standsede ikke ved Ba'al-Peor" (Ellen White, *The Adventist Home*, s. 326).

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. Tal sammen i klassen om nogle af de forberedelser, I har gjort, når I stod over for de store forandringer i jeres liv som fx ægteskab, blive forældre, alderdom eller andet. Hvordan indvirkede disse forandringer på jeres familie? Hvad har I lært, som kan hjælpe andre, der står over for de samme forandringer?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Den endelige og uigenkaldelige livsforandring er døden.
 - Prøv at finde nogle eksempler fra Bibelens beretninger, hvor døden gjorde en afgørende forskel for de efterladte.
- Prøv i klassen at sammenfatte begrundelser for at tro på, at Jesus virkelig opstod fra de døde.
 - Syng evt. en sang om Jesu opstandelse
 - Find fem til seks bibelske løfter om opstandelsen og læs dem sammen.
- Hvordan fejrer vi/du og jeg som adventister Jesu opstandelse?
 - I ritualer?
 - I kirkens og vort personlige liv?

Klassens aktiviteter

- For de fleste mennesker indeholder et livsløb en række naturlige faser, fra fødsel og barndom til alderdom og død.
 - Definer sammen hovedfaserne.
 - Hvad gør forskellige kulturer for at fejre dem, fx overgangen fra barn til voksen? I ritualer? Hvad gør du og jeg i vores samfund?
 - Prøv at sammenligne med andre kulturkredse, evt. ved at invitere en gæst med viden og erfaring fra andre dele af verden.

Personligt kristenliv

Bed for mennesker, du kender, som netop har oplevet eller står over for afgørende livsforandringer. Tænk i særlig grad på dem, der har mistet en, som stod dem nær.

Mødet med dagligdagen

- Mennesker i overgangsfaser reagerer ofte langt kraftigere emotionelt på begivenheder omkring sig.
 - Prøv at overveje, om du for nyligt har mødt mennesker, hvis voldsomme reaktionsmønstre kan skyldes, at de befinder sig i en overgangsfase, en evt. krise.

Uddybende spørgsmål

- Jesus var ikke gift og havde ikke børn. Men derfor giver hans måde at møde andre på os alligevel nogle principper for vores personforhold. Hvilke træk ved Jesu karakter synes du i særlig grad er vigtige, når det gælder vores forhold til
 - Ægtefælle?
 - Børn?

